

SPĚKTRUM 10

STU

PERIODIKUM STU V BRATISLAVE – AKADEMICKÝ ROK 2014/2015 JÚN – ROČNÍK XXI. / 53./

Vymenovaní profesori str. 3

Študent z Fakulty architektúry ocenený za dizajn str. 3

Vedec z FCHPT sa stal osobnosťou slovenskej vedy str. 4

Vážené kolegyně a kolegovia,
milé študentky a študenti,

Žijeme očividne v dobe veľkých výziev a máme veľkú, sotva opakovateľnú šancu, aplikovať na našej univerzite, a vlastne na celom Slovensku, obrovské finančné prostriedky na ciele, ktoré si Slovensko malo možnosť samo zadefinovať. Mám na mysli súbeh alokovaných zdrojov EÚ, ktoré majú zabezpečiť postupné vyrovnávanie sa európskych regiónov z hľadiska modernej infraštruktúry, a tiež vyčlenené finančné prostriedky v rámci európskeho výskumného priestoru. Plánovacie obdobie 2014 – 2020, či už štrukturálnych fondov alebo integrovaného programu HORIZONT 2020, sa v takomto finančnom objeme pre Slovensko nebude opakovať. V budúcnosti sa očakáva krátenie disponibilných zdrojov, pričom sa bude zohľadňovať aj dosiahnutá úroveň infraštruktúry Slovenska. Napriek všetkej oprávnenej kritike čerpania zdrojov EÚ na Slovensku, sme svedkami pozoruhodných výsledkov, ktoré našu krajinu posúvajú medzi moderné európske štáty. Vedenie univerzity reaguje na tieto skutočnosti a vytvára podmienky, aby sme ako univerzita mohli úspešne odpovedať na súťažné výzvy z oboch finančných alokácií. Patríme do štvorice slovenských inštitúcií uchádzajúcich sa o grant v hodnote dvoch desiatok miliónov eur z výzvy TEAMING, kde máme v priebehu roka vypracovať návod na efektívne využitie disponibilného prístrojového zázemia v oblasti materiálového výskumu so zahraničnými partnermi. Máme zelenú na vypracovanie spoločného projektu s partnerskou Univerzitou Komenského, kde sa finančný objem pohybuje na hranici sto miliónov eur. Naša fakulta v Trnave môže v tomto období reagovať na výzvy zo štrukturálnych fondov. Ja osobne verím, že vedeniu univerzity sa podarí v súčinnosti so všetkými jej zamestnancami pevne uchopiť túto nebyvalú šancu.

OLIVER MORAVČÍK
prorektor STU

SPEKTRUM 10

Vydáva Slovenská technická univerzita v Bratislave,
Vazovova 5, 812 43 Bratislava,
mobil: 0917 669 584, fax: 02/57294 333, e-mail: spektrum@stuba.sk

Obsah

LUDIA, TÉMY, UDALOSTI	3 - 4
Novovymenovaní profesori na STU	
Národná cena za dizajn	
Jubileum profesora Milana Žalmana	
Ocenenie pre Ľubomíra Švorca z FCHPT	
ZAÚJALO NÁS	5
Akademické siete	
OČAMI ŠTUDENTOV	6
Stretnutie s úspešnými športovcami	
Vedecká show na MTF	
KALEIDOSKOP	7
Rozlúčili sme sa	
STAVEBNÁ FAKULTA	8
Bodka za semestrom	
Študentská vedecká konferencia	
STROJNÍCKA FAKULTA	9
Strojnícka fakulta na strojárskom veľtrhu	
FME Racing team reprezentoval v Holandsku	
FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY	10
Stretnutie zástupcov STU a TU Ilmenau v Nemecku	
Konferencia doktorandov ELITECH 2015	
FAKULTA CHEMICKEJ A POTRAVINÁRSKEJ TECHNOLOGIE	11
Chémia naživo – chemický jarmok	
FAKULTA ARCHITEKTÚRY	12
Variability Mariána Drugdu	
Súčasný „slovenský“ rodinný dom	
MATERIÁLOVOTECHNOLOGICKÁ FAKULTA SO SÍDLOM V TRNAVE	13
MTF reprezentovala na veľtrhu v Nitre	
Študentská kvapka krvi	
FAKULTA INFORMATIKY A INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ	14
TP CUP 2015	
Girl's Day	
ŠPORT	15
Basketbalové družstvo žien zvíťazilo vo VŠL	
Pohár rektora STU 2015	

SPEKTRUM STU

Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;
Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;
Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;
Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;
Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994

Výkonná redaktorka: Iva Šajbidorová

Grafická koncepcia: Matúš Leľovský, Juraj Blaško

Grafická úprava: Ivan Páleník

Redakčná rada: Irena Dorotjaková, Miroslav Hutňan, Valéria Kocianová, Michal Masaryk, Zuzana Marušincová, Ivan Páleník, Marián Peciar (predseda), Tatiana Sikorová, Viera Stopjaková, Daniela Špirková, Eva Troščáková, Daša Zifčáková

Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava.

Registrácia: EV 3646/09. ISSN 1336-2593.

IČO: 397687

Periodicita vydania: 10 čísel / rok

Dátum vydania: 25. 6. 2015

Foto na titulnej strane: Girl's Day, Autor: Erika Majková

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi. Nepredajné.

Basketbalové družstvo žien zvíťazilo vo VŠL

V závere letného semestra sa odohral posledný zápas vo vysokoškolskej lige, a zároveň finálový zápas basketbalovej univerzitnej ligy žien, v ktorom nastúpili hráčky FHI EU proti hráčkam Stavebnej fakulty STU. V priebehu celej VŠL družstvo žien podalo veľa kvalitných výkonov, maximálne koncentrovaných, so ziskom celkového počtu bodov 23 z 12 odohraných zápasov, v ktorých družstvo obhájilo 11 víťazstiev a 1 prehru.

Finálový zápas sa vyvíjal v prvom polčase veľmi vyrovnané s minimálnym rozdielom skóre 5 bodov. „Cez polčas sme si povedali, že náskok chceme a musíme predĺžiť, aby naša hra bola pokojnejšia, koncentrovanejšia, vyrovnanejšia. A tak sa aj stalo. Druhý polčas sme mali veľa pekných a rýchlych protiútokov, ktorými sme bodový stav natiahli na rozdiel okolo 20 bodov. Tým sme si zabezpečili

jednoznačné víťazstvo v zápase a v celej VŠL lige. Trénerka Zita Herzanová nás po celý čas dôsledne trénovala a počas každého zápasu nadmieru podporovala. Svojím prístupom nám dodala obrovskú chuť a trpezlivosť nielen do tréningov, ale aj do samotných zápasov, za čo sa jej chceme verejne poďakovať.“ zhodnotila M. Kajanová.

Basketbalové družstvo žien SvF STU postupuje do záverečného celoslovenského turnaja, ktorý sa uskutoční v Banskej Bystrici. Bude tak reprezentovať nielen Slovenskú technickú univerzitu, ale aj celý bratislavský región.

MÁRIA KAJANOVÁ
VALÉRIA KOCIANOVÁ

Pohár rektora STU 2015

Voľný čas strávený s príjemnými ľuďmi formuje psychiku, pôsobí proti stresu, fyzickej opotrebovanosti a vyčerpanosti. Aj to sú dôvody pre ktoré sa stretávajú športoví nadšenci. Tentokrát sa stretli tí tenisoví. Napriek tomu, že pred studenými jarnými prehánkami sa museli presunúť z Mladej gardy do telocvične na Stavebnej fakulte, tenisového turnaja o pohár rektora STU sa napokon zúčastnilo osem zamestnancov. Štyri vytvorené dvojice hrali systémom – každý s každým. Víťazom turnaja sa stala dvojica Dušan Petráš, Miroslav Hagara.

Výsledky:

1. Dušan Petráš, SvF – Miroslav Hagara, FEI
2. Milan Sokol, SvF – Michal Frank, REK
3. Peter Černý, SvF – Miroslav Bobřík, FCHPT
4. Alexander Gejmovský, CAŠ – Ernest Bučko, CAŠ

Usporiadateľom turnaja bola Katedra telesnej výchovy SvF STU.

ČEPOVÁ HELENA

Novovymenovaní profesori na STU

Prezident Andrej Kiska 2. júna vymenoval 26 nových vysokoškolských profesorov. V príhovore počas slávnostného ceremoniálu v Prezidentskom paláci pripomenul, že stav slovenského školstva v súčasnosti nie je dobrý. „Budúcnosť našej krajiny, pokiaľ hovoríme o budúcnosti školstva, je neis-

tá. Najšikovnejší mladí ľudia, a je ich veľké množstvo, odchádzajú za kvalitnými vysokými školami do zahraničia. A potom tam aj ostávajú žiť. Ja som presvedčený o tom, že sa s tým nesmieme zmieriť. To, čo sa podarilo vo Fínsku, v Singapure, sčasti aj v Poľsku, sa môže podať aj na Slovensku. Na to však

potrebujeme veľa malých krokov, ktoré musíme byť odhodlaní spraviť. Chcem veriť, že aj tento dnešný krok, vaše menovanie, je jedným z krokov, ktoré povedú k tak očakávanej zmene,“ apeloval prezident na učiteľov.

Zo Slovenskej technickej univerzity dostali prestížny akademický titul dvaja profesori:

prof. Ing. Pavel Čičák, PhD.

Študijný odbor: aplikovaná informatika
Ústav počítačových systémov a sietí
Fakulta informatiky a informačných technológií

Počas svojho vyše 30-ročného pôsobenia na univerzite zabezpečoval viacero predmetov z oblasti počítačovej komunikácie, periférnych zariadení, mikroprocesorovej techniky a mnohých ďalších. Kompletne zaviedol 12 predmetov z toho 3 v anglickom

jazyku. V odbornej práci sa orientuje najmä na problematiku návrhu riadiacich jednotiek a systémov vrátane distribuovaných systémov so zameraním na riešenie komunikačnej infraštruktúry v informačných sieťach. Významné výsledky dosiahol v oblasti návrhu digitálnych systémov a má bohaté skúsenosti v oblasti počítačových sietí. Viedol 29 bakalárskych a 49 diplomových prác a vyškolil 3 doktorandov. Je spoluautorom 1 monografie, 1 knihy, 15 vysokoškolských skrípt a učebných textov, 9 časopiseckých publikácií a 66 príspevkov na medzinárodných konferenciách. Získal 7 zlepšovacích návrhov. Od roku 2011 je dekanom FIIT STU v Bratislave.

prof. Ing. Miroslav Hutňan, PhD.

Študijný odbor: chemické technológie
Ústav chemického a environmentálneho inžinierstva
Fakulta chemickej a potravinárskej technológie

Je pedagógom s bohatými vedeckými a odbornými vedomosťami. Od začiatku svojho pôsobenia na fakulte sa podieľal na zavedení a inovácii viacerých predmetov z oblasti procesov a technológií zhodnocovania odpadov, v ktorých prednáša a vedie semináre. Je

spoluautorom 3 monografií, 1 vysokoškolskej učebnice a 8 skrípt. Jeho vedecká práca je spojená najmä s problematikou anaeróbných procesov v čistení odpadových vôd. Významné je jej prepojenie s praxou. Je jedným zo zakladateľov výskumu anaeróbných procesov v environmentálnych technológiách na Slovensku. Dlhodobo sa venuje možnostiam rozkladu a produkcie bioplynu, výsledkom čoho je udelenie dvoch patentov a návrh technológie prvej bioplynovej stanice na Slovensku na spracovanie energetických plodín v Hurbanove. Je autorom 80 prác vo vedeckých a odborných časopisoch, z toho 30 CC. Ohlas na jeho vedecké práce tvorí takmer 500 citácií z toho 240 SCI.

IVA ŠAJBIDOOROVÁ

Národná cena za dizajn

Študenti FA STU získali tento rok opäť ocenenie v súťaži Národná cena za produktový dizajn. Uspeli s hasiacim dronom a originálnym nábytkom.

Národnú cenu za experimentálny produktový dizajn 2015 získal študent Ústavu dizajnu FA STU Adam Tóth (pedagóg Tomáš Nagy) so svojim hasiacim dronom. Podľa poroty môže byť tento experiment inšpiráciou pre vznik reálneho produktu.

Cenu poroty dostal zase známy projekt Flowers for Slovakia: Lost & Found. Projekt organizuje pravidelne absolvent Ústavu dizajnu FA STU Peter Olah spolu s dizajnérom Larsom Kemperom a pedagogičkou Ústavu dizajnu Michaelou Lipkovovou. V rámci projektu pracovali študenti FA STU s tradičným nábytkom, ktorému sa snažili dať nové funkcie. S projektom dizajnéri uspeli už aj na minuloročnom Medzinárodnom festivale dizajnu v Berlíne.

ANDREA SETTEY HAJDUCHOVA

Hasiace drony od Adama Tótha z FA STU

Jubileum profesora Milana Žalmana

Dňa 3. apríla 2015 sa v plnej tvorivej aktivite dožil významného životného jubilea 70 rokov pedagóg Slovenskej technickej univerzity v Bratislave prof. Ing. Milan Žalman, PhD.

Narodil sa v Necpaloch okr. Martin, v rokoch 1959 – 1963 absolvoval Strednú priemyselnú školu elektrotechnickú v Bratislave, v rokoch 1963 – 1968 študoval na Elektrotechnickej fakulte Slovenskej vysokej školy technickej odbor technická kybernetika zameranie automatizácia a regulácia. Po ukončení štúdia nastúpil na svoju alma mater, na Katedru matematických strojov, neskôr (1971) prešiel na Katedru automatizácie a regulácie. V roku 1987 bol vymenovaný za docenta a v roku 1999 ho prezident SR vymenoval za profesora v odbore automatizácia a riadenie.

Jeho vedecko-pedagogická činnosť bola formovaná vedeckou školou profesora

Václava Kalaša v oblasti inteligentného riadenia pohybu. Výsledky jeho práce boli impulzom na úspešné riešenie výskumných úloh v oblasti štruktúr vektorového riadenia striedavých motorov v EVPU Nová Dubnica, Vonsch Brezno a MicroStep, s. r. o, Bratislava. V rokoch 1991 – 1998 bol vedúcim Katedry automatizácie a regulácie FEI STU.

Ako prvý predseda Rady vysokých škôl SR v období rokov 1990 – 1995 prispel svojimi schopnosťami a aktivitou k budovaniu samosprávy a akademických slobôd na Slovensku. Bol členom Rady vlády SR pre vedu techniku (1992 – 1995), predsedom agentúry KEGA pri MŠ SR (2003 – 2007) a predsedom Správnej rady SAIA (od 2010 doteraz). Funkciu predsedu Akademického senátu Slovenskej technickej univerzity zastával dve funkčné obdobia – v rokoch 2003 – 2011.

V roku 2005 mu bola Vedeckou radou STU udelená Zlatá medaila STU za celoživotnú pedagogickú, vedeckú a organizátorskú prácu.

Sto rokov, Milan, preži pri pevnom zdraví, budúcnosť nech samú radosť Ti pripraví!

KAROL JELEMENSKÝ

Ocenenie pre Ľubomíra Švorca z FCHPT

Centrum vedecko-technických informácií SR, Slovenská akadémia vied a Zväz slovenských vedeckotechnických spoločností zorganizovali už 18. ročník súťaže Vedec roka SR. Jej cieľom bolo oceniť a spoločensky vyzdvihnúť popredných slovenských vedcov a technológov z prírodovedných a technických oblastí vedy a výskumu za prínos ich vedeckého bádania. Ceny odovzdali 12. 5. 2015 v Centre vedecko-technických informácií SR.

Ocenenie Mladá osobnosť vedy získal Ľubomír Švorc z Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU. Získal ho „za vysokú vedeckovýskumnú a publikačnú aktivitu v oblasti elektrotechnickej charakterizácie biologicky aktívnych látok a využitia nových elektródových materiálov v klinickej, environmentálnej a potravinárskej stopovej analýze“.

Výskum Ľubomíra Švorca môže významne zjednodušiť, zrýchliť a zlacniť kontrolu aditív a nebezpečných látok v potravinách, ale aj vyšetrovanie biologických vzoriek

u lekára či kontrolu znečistenia v životnom prostredí. Vďaka jeho výskumu by dnešné rutinné a často cenovo náročné spôsoby stanovovania stopových zložiek vo vzorkách mohli nahradiť lacnejšie elektrochemické metódy s použitím nového, v súčasnosti najperspektívnejšieho elektródového materiálu – bórom dopovaného diamantu.

Plastiku, ktorú dostali ocenení vedci navrhol študent Ústavu dizajnu FA STU Jakub Masar.

REDAKCIA

Akademické siete

V dňoch 28. – 30. mája 2015 sa uskutočnila v Aule D. Ilkoviča STU 6. medzinárodná konferencia projektu ERASMUS NICE – Network for Innovation in Career Guidance and Counselling in Europe (Sieť pre inovácie v kariérom poradenstve v Európe), organizátorom ktorej bola Slovenská technická univerzita v Bratislave – útvar medzinárodných vzťahov a Karls Ruprecht Universität v Heidelbergu – Ústav pre vzdelávanie a vedu. Konferencie sa zúčastnilo 140 účastníkov z 45 univerzít a odborných inštitúcií z 30 krajín Európy.

na medzinárodnom trhu práce. Týka sa to aj politiky vzdelávania na školách, odborného vzdelávania a prípravy, vysokoškolského vzdelávania a vzdelávania dospelých. Vedenie kariéry sa postupne mení v dôsledku zmien v súčasnej globalizujúcej spoločnosti, s tým súvisia nové požiadavky na celoživotné poradenstvo a manažment ľudských zdrojov. V ďalšom príspevku Christiane Schiersmann podčiarkla význam kvalifikácie a celoživotného vzdelávania kariérnych poradcov v európskom kontexte.

Medzinárodná konferencia sa konala pod záštitou rektora STU Roberta Redhammera, v neprítomnosti ho zastupoval prorektor pre vzdelávanie a medzinárodné vzťahy Štefan Stanko, ktorý pozdravil účastníkov a odovzdal koordinátorky projektu Christiane Schiersmann z Karls Ruprecht Universität v Heidelbergu ďakovný list rektora za niekoľkoročné úspešné vedenie a výsledky projektu NICE (2009 – 2015). Význam konferencie zdôraznila účasť generálneho riaditeľa sekcie vysokých škôl a vedy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR Petra Plavčana, ktorý osobne pozdravil účastníkov konferencie.

V rámci plenárneho rokovania odznelo niekoľko zaujímavých prednášok, medzi nimi najmä prezentácia členky Európskeho parlamentu Susanne Kraatz „Profesionalizácia celoživotného kariérneho poradenstva pre zamestnanosť a sociálne začlenenie v Európe – Perspektívy európskych politík“. Trendy ekonomického a sociálneho rozvoja v rámci EÚ kladú zvýšené požiadavky na budúce kvalifikácie a perspektívy zamestnanosti

Súčasťou konferencie boli tematické workshopy, ktoré vytvorili priestor na prezentácie zástupcov univerzít a inštitúcií a na vzájomnú diskusiu. Na záver účastníci podpísali Memorandum o spolupráci vo vzdelávaní a výskume v súlade s európskymi prioritami celoživotného vzdelávania a celoživotného kariérneho poradenstva.

Konferencia mala i kultúrny rozmer, v predpoludňajšom programe zahral komorný orchester Technik pod taktovkou Mirka Krajčího „Simple Symphony by Benjamin Britten“ a večer sa predstavil folklórny súbor s pásmom slovenských piesní a tancov. Vystúpenie oboch súborov, prehliadka historického centra mesta a návšteva múzea moderného umenia Danubiana mali veľký úspech.

Laura Gressnerová

NASA ponúka odmenu za nápad

NASA sústavne hľadá spôsoby ako obmedziť vystavenie astronautov kozmickému žiareniu na cestách do hlbšieho vesmíru. Momentálne kozmické žiarenie obmedzuje trvanie týchto ciest na približne 150 dní, kým misia na Mars by trvala približne 500 dní čiže akékoľvek budúce prenikanie ľudí do vesmíru závisí od vyriešenia tohto problému. Cieľom tejto výzvy je teda nájsť lepší spôsob ako ochrániť ľudí pred kozmickým žiarením mimo magnetického poľa Zeme. Cena za najlepší nápad je 29 000 USD a ak sa chcete zapojiť do súťaže, musíte to stihnúť do 29. júna 2015.

A. Takáč

Workshop z modelovania neurčitosti

V dňoch 5. až 6. júna 2015 sa na Katedre matematiky a deskriptívnej geometrie Stavebnej fakulty STU v Bratislave konalo tretie pokračovanie Medzinárodného workshopu „Uncertainty modelling 2015“ pod záštitou prof. RNDr. Radka Mesiara, DrSc., a doc. RNDr. Martina Kalinu, CSc. Medzinárodného seminára sa zúčastnili matematici zo Slovenska, Českej republiky, Poľska a USA. Na workshope si účastníci vymenili nové vedecké poznatky z viacerých oblastí matematiky zameraných na modelovanie neurčitosti. Témy súviseli najmä s teóriou miery, kopúl, klasteringu, uninoriem a iných príbuzných oblastí matematiky. Vedecký program dvojdňového workshopu doplnil spoločenský program. Spoločná večera a prehliadka starého mesta Bratislavy bola pre viac ako dvadsiatich účastníkov príjemným spestrením stretnutia s priateľskou atmosférou. Výsledkom medzinárodného workshopu bude zborník, zostavený z príspevkov, prednášok a prác, venovaných modelovaniu neurčitosti. Kolokvium odborníkov – matematikov, si na záver stretnutia naplánovalo jeho ďalšie pokračovanie spolu s dlhodobejšou medzinárodnou spoluprácou v oblasti modelovania neurčitosti.

M. Kalina
M. Ždímalová

Stretnutie s úspešnými športovcami

Je všeobecne známe, že pravidelná športová činnosť má na rozvoj osobnosti blahodarné účinky. Zvyšuje otužilosť, obranyschopnosť a pomáha zvládať zdravotné problémy. Má pozitívny vplyv na psychohygienu a prináša uspokojenie zo sebarealizácie. Človek s dostatočnou pohybovou aktivitou vykazuje vyššiu sústredenosť na duševné činnosti a cieľavedomosť a húževnatosť v športe sa často premietne aj v učení a ďalších aktivitách. Aj týmto témam sa venoval prof. M. Bobřík, vedúci samostatného oddelenia telesnej výchovy a športu, vo svojom úvodnom príhovore na stretnutí úspešných športovcov Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU s dekanom, ktoré sa konalo 21. mája 2015. Vysokoškolský šport a športové úspechy našich študentov predstavujú to, čo má tvoriť ideál mladého človeka – krásu tela a ducha.

štúdiu nájdu čas aj na zmysluplnú zábavu, ktorá sa pretavuje v dôstojnú reprezentáciu fakulty. Vyzdvihol záslužnú prácu oddelenia telesnej výchovy a športu, ktoré s vysokou erudíciou vedie študentov k športovým aktivitám. Je potešiteľné, že športových aktivít sa zúčastňujú aj zamestnanci fakulty, ktorí sa v konkurencii ostatných fakúlt tiež nestratili.

Volejbalistky FCHPT – Rosenbergová, Valachová, Bronďošová, Pati Nagyová, Šantová, Vaňová, Čaklošová a Gallová – dosiahli na majstrovstvách STU 2015 v konkurencii štyroch družstiev prvé miesto. Všetky menované dievčatá pravidelne hrajú aj vysokoškolskú ligu vo volejbale, kde obsadili v aktuálnom ročníku 2014/2015 ôsme miesto. Volejbalisti Furka, Čizmázia, Karško, Orel, Chyba, Lalík a Kukula dosiahli na rovnakom turnaji v konkurencii piatich druž-

Výborné výsledky dosiahli aj naše plavkyne a plavci. Katarína Felgerová je víťazkou 4. kola vysokoškolskej ligy bratislavských fakúlt v plávaní žien a mužov za akademický rok 2014/2015 v disciplíne 100 m polohové preteky, tiež obsadila 5. miesto v disciplíne 50 m voľný spôsob a 6. miesto v disciplíne znak. FCHPT obsadila štvrté miesto v disciplíne 4x50 m polohové štafety (Bogárová, Páleníková, Felgerová, Šuleková) a štvrté miesto v disciplíne 400 m štafety (Páleníková, Felgerová, Šuleková, Riedlová, Martináková, Červenková). Zo ziskom 90 bodov sa študenti FCHPT STU stali celkovými víťazmi MSTU 2015 v plávaní.

Po slávnostnom prípitku sa rozprúdila živá diskusia. Kto by si myslel, že sa debatovalo iba o športe, mylil by sa. Naši študenti sa zaujímali aj o aktuálne témy, ktorými žije naša fakulta, ako sú rekonštrukcia budovy, či výsledky akre-

Dekan fakulty prof. Ján Šajbidor pozdravil úspešných športovcov FCHPT a vyjadril radosť, že sa po roku opäť stretávajú a môžu spoločne osláviť ďalšie úspechy. Poďakoval sa im za dosiahnuté výsledky a zdôraznil, že je obdivuhodné, že si popri náročnom

stiev pekné druhé miesto. Všetci menovaní chlapci hrajú tiež vysokoškolskú ligu vo volejbale, kde obsadili v aktuálnom ročníku piate miesto. Družstvá našich študentov obsadili aj štvrté miesta vo florbalovom a futbalovom turnaji.

ditácie, a to, ako sa prejavia v konkrétnych aplikáciách na jednotlivé študijné programy. Skrátka, športovci sú aj študenti a študenti sú aj športovci...

MIROSLAV HUTŇAN
Foto: ROMAN HERGOVITS

Vedecká show na MTF

Viac ako 200 študentov stredných škôl sa prišlo pozrieť na veľkolepú vedeckú show Michaela Londesborougha, ktorá sa konala 26. 5. 2015 na pôde Materiálovotechnologickej fakulty na Bottovej ulici v Trnave. Show s názvom Tajomstvo energie je súčasťou série viacerých Vedeckých show, ktoré pripravilo Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti pri CVTI SR v rámci projektu PopVaT - Popularizácia vedy a techniky na Slovensku.

Stredoškólači sa určite nenuďili, predstavenie bolo plné ohňov, výbuchov a rôznych

svetelných efektov. Poznávanie chémie a fyziky inak, než je známe zo školských lavíc bolo ocenené silným potleskom. Odvážnejší účastníci sa mohli aktívne zapojiť do programu, a tak si vyskúšať pokusy na vlastnej koži.

Michael Londesborough, slávny popularizátor chémie, predviedol show na MTF nielen dopoludnia, ale i v popoludňajších hodinách, nakoľko podujatie zožalo veľký úspech. Podľa slov organizátora za MTF Ing. Michala Ondrušku, stredoškólači ocenili jedinečné efekty a príjemné vystupovanie mladého vedca.

DAŠA ZIFČÁKOVÁ

Rozlúčili sme sa

18. 5. 1969 – 16. 6. 2015

Nijaká ľudská starosť nie je naliehavšia než smrť, a nie je nič, čo by sme si vážili viac než život“.

Doc. Ing. František Horňák, PhD. zomrel v Trnave, 16. júna 2015, vo veku 46 rokov.

Narodil sa 18. 5. 1969 v Trnave. V roku 1992 ukončil vysokoškolské štúdium na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave v študijnom odbore ekonomika a riadenie strojárskych výroby. Po ukončení pokračoval na fakulte v doktorandskom štúdiu v odbore inžinierstvo kvality produkcie a od roku 1994 pôsobil ako vysokoškolský učiteľ. V roku 2004 získal vedecko-pedagogický titul docent v odbore priemyselné inžinierstvo a manažment.

V rokoch 2006 – 2011 zastával funkciu prodekan MTF STU pre štúdium II. a III. stupňa a v období rokov 2011 – 2015 bol prorektorom STU pre vzdelávanie a medzinárodné vzťahy.

Vo vedeckovýskumnej a vzdelávacej činnosti sa venoval problematike inováčného manažmentu a manažmentu kreativity. Dlhodobo pôsobil ako lektor vo viacerých

poradensko-vzdelávacích inštitúciách na Slovensku. Bol členom Krajskej rady pre odborné vzdelávanie a prípravu Trnavského samosprávneho kraja. V zahraničí bol členom siete konzultantov pre oblasť inováčného manažmentu a kreativity – Akadémia kreativity Viedeň.

Doc. Horňák sa podieľal na viacerých projektoch orientovaných na oblasti vedenia ľudí, manažerskej komunikácie, koučingu, podnikovej kultúry, budovania a riadenia tímov, hodnotenia pracovníkov, inováčného a projektového manažmentu a kreativity.

Smútime za kolegom, ktorý vynikal empatiou, snažil sa o tímovú prácu, vedel elegantne riešiť konfliktné situácie. Práve tieto zručnosti využíval vo funkciách prodekan a prorektora pre vzdelávanie, kde sa snažil problémy zvládnuť s rozvahou a hľadať kompromisy.

Ferko bol v pracovnom kolektíve priateľský a obľúbený. V akademických kruhoch, ale aj mimo nich mal veľa kamarátov a priateľov. Rozdával radosť. Miloval život. Mal rád hudbu. Nielen ako pasívny poslucháč, ale aktívne spieval v zbere a krásne hral na gitare.

Venoval sa športom najmä futbalu a lyžovaniu. Bol nadšencom vysokohorskej turistiky. Nesmierne rád cestoval, poznával nové krajiny, mestá, a najmä nových ľudí.

Mal veľa túžob a snov, ktoré plánoval zrealizovať. Nevzdával sa do poslednej minúty. Bol presvedčený, že boj so zákernou chorobou sa mu podarí vyhrať.

Som si istý, že zanechal hrejivú stopu v srdci každého človeka, ktorý sa s ním stretol. Lúčime sa s Tebou, ale nezabudneme na Teba.

Ferko odpočívaj v pokoji.

JOZEF PETERKA
dekan MTF

Doc. František Horňák sa vďaka svojej snahe spájať fakulty a hľadať vždy najvhodnejšie riešenia problémov vo funkcii prorektora Slovenskej technickej univerzity pre vzdelávanie zaslúžil najmä o získanie prestížnych ocenení ECTS Label a DS Label, ako aj vydanie prepracovaných predpisov v oblasti vzdelávania (Študijný poriadok STU, Štipendijný poriadok STU, Disciplinárny poriadok STU pre študentov, Rokovací poriadok Disciplinárnej komisie STU pre

študentov, Pravidlá a podmienky prijímania na štúdium študijných programov prvého, druhého a tretieho stupňa STU a k týmto vnútorným predpisom nadväzujúce vnútorné organizačné a riadiace normy vydané rektorom a mnohé metodické usmernenia v oblasti vzdelávania). Pripravil komplexnú akreditáciu činností STU a zaslúžil sa o vydávanie dvojazyčných dokladov o absolvovaní štúdiá pre všetkých absolventov STU.

Ropa a plyn dominujú

Ropa a plyn určujú v súčasnosti svetovú energetickú agendu a s oboma surovinami úzko súvisí aj budúcnosť SR – konštatovala JUDr. Mgr. Martina Lubyová, PhD., riaditeľka Prognostického ústavu SAV na júnových Rozhovorochoch s vedou v Alumní klube STU. Bohatstvo vzácnych poznatkov a skúseností získala M. Lubyová viac ako desaťročným pôsobením v Medzinárodnej organizácii práce (aj v krajinách pre ženu nie práve prívetivých, ba možno povedať, až nebezpečných). Pracovala ako špecialistka na rozvoj zamestnanosti v subregionálnom úrade pre východnú Európu a strednú Áziu so sídlom Nai Dillí a v Moskve, ktorého bola aj riaditeľkou.

M. Lubyová v prednáške s názvom Geopolitický pohľad na východ od Slovenska uviedla, že hoci zdroje a pôda sú stále národnými faktormi, práca sa postupne stáva faktorom globálnym. Za najglobalizovanejšie označila tri skupiny: kapitál, poznatky a technológie. Čím ďalej na východ od Slovenskej republiky sú krajiny uzavretejšie a nevpúšťajú, alebo iba veľmi opatrne, na svoje teritórium globálnych hráčov. V Strednej Ázii sú, podľa vyjadrenia M. Lubyovej, preklatím nerastné suroviny a boj o vodu (Uzbekistan, Turkmenistan a ďalšie ...stany), kde sa rozrastajú, aj v treťom tisícročí, diktatúry, rodinné klany a kult osobnosti. Kaspický a ruský ropný bazén súperia medzi sebou o odbytišťa. M. Lubyová spomenula, že plyn z Ruska by mohol byť perspektívne nahradený plynom z Baku. Za rozhodujúci energetický zdroj pre našu krajinu však považuje jadro. V diskusii sa členovia Alumní klubu STU, okrem iného, zaujímali aj o pohľad riaditeľky prognostického ústavu na perspektívu Európskej únie v tomto nie jednoduchom období. Tu je odpoveď: v súčasnosti je únia zraniteľná, nie je dostatočne koordinovaná, má slabšiu akcieschopnosť a navyše – starne...

Poznatky a zaujímavosti zo zahraničných pracovných pobytov a ciest si možno prečítať v prvej spoločnej publikácii s otcom, významnou vedeckou osobnosťou – prof. Štefanom Lubym: Posedenie pod tisícročným ružovým krom, ktorá vyšla vlani. A možno sa dočkáme i ďalšej knižky z pera tejto svetobežníčky o veľkej známej i neznámej Indii.

R. WAGNEROVÁ

Bodka za semestrom

V utorok 12. mája sa vo veľkom átriu Stavebnej fakulty STU v Bratislave konala už tretia „Bodka za semestrom“. Neformálne stretnutie s pedagógmi zorganizovali študenti zo Združenia študentov SvF STU. Pre tých, ktorí chceli aspoň na chvíľu zabudnúť na školské povinnosti, pripravili zábavné hry beer-pong či fifu na playku, ďalej hokej, palacinky, pivo/kofolu a zaujímavý spoločenský program.

Slnkom zaliate nádvorie átria, vôňa palacínok, ale i zaujímavé rozprávanie organizátora Cyklotripu 2015 Ing. arch. Martina Hépala spolu s premietaním fotodokumentácie z viac

ako tristo kilometrového putovania po Slovensku, Morave a Rakúsku oslovilo nejedného študenta a vytvorilo príjemnú spoločenskú atmosféru. Následné premietanie hokejového zápasu malo síce veľa fanúšikov na dvore fakulty, ale atmosférou sa prvému bodu programu nevyrovnalo. Náladu po prehre Slovenska s USA „vylepšili“ palacinky s jahodovým lekvárom a kakaom, minerálka, kofola, pivo. Tí, ktorí vydržali, sa mohli v podvečer tohto pozoruhodného dňa dozvedieť viac o tom – ako je na tom dnešné stavebníctvo.

Na záver tretej Bodky za semestrom otvoril prodekan doc. Peter Makýš diskusiu „Staveb-

níctvo nie je Váhostav“ so Zuzanou Wienk z Aliancie Fair-play a Jánom Kovalčíkom, analytikom mimovládnej neziskovej organizácie INEKO, moderovanú redaktorkou RTVS Mgr. Andreou Volárovou. Program akcie Bodka za semestrom ukončil dekan Stanislav Unčik záverečným príhovorom. Posledné diskusie medzi študentmi, vedením a hosťami, prebiehali ešte dlhú chvíľu po skončení programu pri medových palacinkách.

VALÉRIA KOCIANOVÁ

Študentská vedecká konferencia

V akademickom roku 2014/2015 sa na Stavebnej fakulte STU uskutočnili dve kolá súťaže študentskej vedeckej a odbornej činnosti. Dňa 21. apríla 2015 prebehlo tradičné fakultné kolo, v ktorom v 17 sekciách súťažilo 211 študentov so 176 prácami; v odborných komisiách pôsobilo 90 významných odborníkov z fakulty a praxe. Ocenených bolo 71 prác, ktoré sa umiestnili na 1. až 3. mieste, v sekciách s počtom prezentácií 11 a viac obsadili aj ďalšie miesta.

Na Cenu dekana bolo navrhnutých 10 prác, z toho bolo vybraných 6 nominácií a ocenenie za vynikajúcu prácu vo fakultnom kole študentskej vedeckej konferencie získala Bc. Ludmila Furtkevičová, študentka 2. stupňa štúdia študijného programu geodézia a kartografia, s prácou Softvérový nástroj PLGP – Predictlandslidewith GRASS GIS and Python; vedúcou bola Ing. R. Ďuračiová, PhD. Študentka 2. stupňa štúdia študijného programu nosné konštrukcie stavieb Bc. Hajnalka Rózsová získala s prácou Variantné riešenia nosnej konštrukcie autosalónu

Cenu Zväzu slovenských vedecko-technických spoločností; vedúcou bola Ing. Z. Vaník, PhD. Na Cenu Literárneho fondu bolo navrhnutých 12 prác.

Slávnostného vyhlásenia výsledkov sa zúčastnil PhDr. Radovan Slobodník, zástupca Prvej stavebnej sporiteľne, ktorá je dlhoročným sponzorom ŠVK a prof. Anton Puškár, člen Slovenskej stavebnej vedeckotechnickej spoločnosti, ktorý odovzdal ocenenie Zväzu slovenských vedeckotechnických spoločností. Stavebná fakulta STU bola po šiestich rokoch opätovne hosťiteľom súťaže ŠVOČ stavebných fakúlt Českej republiky a Slovenskej republiky, ktorej XVI. ročník sa uskutočnil 14. mája 2015 v priestoroch fakulty. Zúčastnili sa jej študenti stavebných fakúlt ČVUT Praha, VUT Brno, VŠB TU Ostrava, ŽU Žilina, TU Košice a STU Bratislava. Súťaž prebiehala v zmysle štatútu v 10 sekciách, súťažilo 101 študentov s 95 prácami. V odborných komisiách pôsobilo 53 významných odborníkov, zástupcov všetkých zainteresovaných stavebných fakúlt. Ocenených bolo 30 prác,

ktoré sa umiestnili na 1. až 3. mieste a 3 práce získali Cenu Slovenskej komory stavebných inžinierov.

Na slávnostnom vyhlásení výsledkov sa okrem členov Rady ŠVOČ, súťažiacich študentov a členov odborných komisií zúčastnili: v zastúpení rektora STU Roberta Redhammera, ktorý prevzal záštitu nad celou medzinárodnou akciou, prijal pozvanie prorektor Štefan Stanko a predseda Slovenskej komory stavebných inžinierov prof. Vladimír Benko.

MÁRIA OSTROCHOVSKÁ

Strojnícka fakulta na strojárskom veľtrhu

I tento rok sa v dňoch 19. až 22. mája konal už 22. ročník Medzinárodného strojárského veľtrhu v Nitre. Na rozlohe 24 500 metrov štvorcových sa predstavilo 405 vystavovateľov, medzi ktorými nechýbala ani Strojnícka fakulta STU. Aj napriek nevydarenému počasiu sa v Nitre úspešne stretla inovácia so strojárstvom, čo dokazuje aj počet návštevníkov, ktorý prekročil číslo 15-tisíc. Veľtrh už tradične predstavuje najvýznamnejšiu prehliadku strojárkej produkcie v Slovenskej republike. Zúčastnené firmy majú počas necelého týždňa možnosť prezentovať svoje výrobky a porovnať ich s úrovňou domácej a zahraničnej konkurencie. Za uplynulé roky veľtrh dosiahol vysoký kredit a stal sa trvalou súčasťou európskych kalendárov strojárskych výstav a veľtrhov. Každý rok ho navštevuje čoraz viac odborníkov nielen z Európy, ale z celého sveta. Medzi vystavovateľov sa zaradila aj Strojnícka fakulta so svojim prezentačným stánkom. V pavilóne A konkurovala viacerým fakultám iných vysokých škôl z celého Slovenska. Umožnilo to porovnať výsledky a prácu iných študentov a ich pedagógov s tou našou. A treba priznať, že Strojnícka fakulta reprezentovala našu univerzitu naozaj dobre. Dokazujú to aj tri prihlásené exponáty do súťaže o ceny Medzinárodného strojárského veľtrhu. Študent 3. ročníka aplikovanej mechaniky a mechatroniky J. Borároš predstavil jednovalcový zážihový motor, ktorý si zostrojil svojpomocne pod vedením Ing. Horvátha, PhD. Zaujímavosťou tohto modelu bolo použitie priehľadného valca, aby boli viditeľné jednotlivé explózie zmesi paliva so vzduchom. Druhým exponátom bol dron (kvadrokoptéra) troch študentov: L. Gašparoviča, I. Trylča a I. Provaníka. Kvadrokoptéra s rámom vlastnej konštrukcie je pohá-

ňaná sústavou elektrických motorov a vrtúl efektívne zvolených pre tento účel za použitia bežne dostupných materiálov. Napríklad, pri výrobe ramena drona si pomohli kompozitovou hokejkou. Nemenej zaujímavým bol ABS/TSC simulátor, s ktorým sa predstavili študenti 5. ročníka P. Častulík a L. Mihályová. Odborná porota nakoniec na slávnostnom odovzdávaní cien ocenila ABS/TSC simulátor Čestným uznaním Medzinárodného strojárského veľtrhu za inovatívne konštrukčné riešenie standu pre simuláciu šmykových situácií kolies automobilov. Strojársky veľtrh je vynikajúcou ukážkou inovácií v strojárskom priemysle, a tiež výbornou možnosťou pre študentov na nadviazanie kontaktov s možnými budúcimi zamestnávateľmi.

MILAN BAČA

FME Racing team reprezentoval v Holandsku

Trinásti študenti Strojníckej fakulty Slovenskej technickej univerzity aj tento rok zabojovali o titul najúspornejšieho auta Európy na jubilejnom 30. ročníku súťaže Shell Eco-marathon Europe v holandskom Rotterdame, ktorý sa konal 21. – 24. mája. Pri svojom treťom štarte zmenili pohon formule z benzínového na stlačený zemný plyn CNG. A práve túto novinku predstavil FME Racing team na Primaciálnom námestí v Bratislave v polovici mája. „Pohon na stlačený zemný plyn považujeme za perspektívny smer v automobilovej doprave, a preto sme sa rozhodli využívať ho na čo najúspornejšie spaľovanie,“ povedala kapitánka tímu Daniela Welnitzová. Táto prestavba však nebola jednoduchá. Ako povedal Tomáš Milesich: „museli sme regulovať tlak z fľaše, ktorá má 70 barov a plyn dostať do motora. Napokon ho púšťame pomocou difúzora, kde si sám motor prisáva plyn.“ Shell

Eco-marathon je pritom jednou z najnáročnejších a najinovatívnejších študentských súťaží na svete. Študenti si vozidlá vlastnoručne navrhujú a vyrábajú. Každoročne sa uskutočňuje v Európe, Severnej Amerike a Ázii. A kým pred 30 rokmi štartovali študenti na drevených vozidlách poháňaných motormi z kosačiek, dnes je na štarte viac ako dvesto rôznych prototypov z najmodernejších materiálov. Výnimkou nie je ani formula tímu FME. Pri jej úprave využili aj technológiu 3D tlače – pomocou nej vytvorili štartér a časti satia. Karoséria sa skladá z karbónu a kevlaru a bez jazdca váži celá formula 45 kilogramov. Cieľom týchto vozidiel je prejsť čo najviac kilometrov na jeden liter paliva. Kým prvý víťaz, švajčiarsky tím Henry, prešiel v roku 1985 na liter benzínu 680 kilometrov, minulý rok zvíťazil francúzsky tím Microjoule La Joliviére s rovnakým množstvom paliva na rekordných 3 314,9 kilometra. Tento tím, podobne ako náš, presedlal v tomto súťažnom ročníku z benzínu na CNG pohon a na liter stlačeného zemného plynu prešli neuveriteľných 2 584 kilometrov, čo im vyneslo prvé miesto. FME Racing team v konkurencii troch tímov v tejto súťažnej kategórii, žiaľ očakávaná nenaplnil. Pre technické problémy so zmesou paliva, sa im nepodarilo nastaviť bohatosť zmesi vstupujúcej do valca, a tak nemohli v pretekoch nastúpiť. Tím však získal ďalšie cenné skúsenosti, ktoré bude môcť počas roka využiť na zlepšenie pohonu, ako aj konštrukcie formule a vylepšit tak prípadné nedostatky.

MILAN BAČA

Stretnutie zástupcov STU a TU Ilmenau v Nemecku

Pri príležitosti 50. výročia (1965 – 2015) spolupráce STU Bratislava a TU Ilmenau sa 21. mája 2015 na Technickej univerzite v Ilmenau (Thüringen, Nemecko) uskutočnila druhá časť osláv spolupráce. Zo slovenskej strany bolo prítomných 24 účastníkov, prevažne z Fakulty elektrotechniky a informatiky STU, ktorá je nositeľkou spolupráce. Zástupcov STU privítal a slávnostné zhromaždenie otvoril prof. Peter Schaaf, dekan Fakulty elektrotechniky a informačných technológií TU Ilmenau. Prítomný bol aj jeden zo zakladateľov vzájomnej spolupráce 93-ročný prof. Karl Nitzsche. Program pozostával z vedeckého kolokvia pre mladých výskumníkov, sláv-

nostného zhromaždenia účastníkov a banketu. Na vedeckom kolokviu pod vedením prof. Lothar Spiessa bolo prezentovaných 13 prednášok doktorandov a post-doktorandov. Táto časť programu bola ukončená návštevou vybraných laboratórií.

Na slávnostnom zhromaždení mali pozdravné príhovory rektor TUI prof. Peter Scharff, prorektor STU doc. Štefan Stanko (v zastúpení rektora STU prof. Roberta Redhammera), dekan FEI TUI prof. Peter Schaaf, dekan FEI STU prof. Miloš Oravec a minister pre vedu a výskum štátu Thüringen. Rečníci zdôraznili výnimočnosť pedagogickej a výskumnej spolupráce z hľadiska obsahu,

trvania a vytvorenia úzkych priateľských vzťahov. O výnimočnosti a dôležitosti tejto spolupráce svedčí aj účasť viceprimátora mesta Ilmenau a podpredsedu krajskej vlády na oslavách. Prof. Christian Knedlik a prof. Dagmar Schipanski spoločne prezentovali veľmi pekné a emotívne ladené spomienky na 50 – ročnú spoluprácu medzi STU Bratislava a TU Ilmenau. História tejto spolupráce bola navyše veľmi detailne a obsažne zachytená a popísaná Dr. Herbertom Tippmannom v publikácii vydanéj pri tejto príležitosti. V rámci slávnostného zhromaždenia boli rektorom TUI udelené pamätné medaily prof. R. Redhammerovi, prof. M. Oravcovi, prof. D. Donovalovi, doc. M. Žiškovvi, doc. L. Šumichrastovi, prof. I. Hotovému, prof. D. Ďuračkovej, doc. R. Kinderovi, Ing. J. Škriniarovej, Ing. I. Novotnému a RNDr. V. Řeháčkovi. Na úvod a záver slávnostného zhromaždenia prítomných príjemne naladila hudba kvarteta TUI.

„Zlatým klincom“ podujatia bol slávnostný banket v hoteli Tanne. V priateľskej atmosfére a pod taktovkou pánov – rektora TUI a dekana FEI TUI – sa cez množstvo spomienok a príhod utužili staré kontakty a vytvorili sa nové vzťahy pre úspešnú spoluprácu na ďalších „n x 10“ rokov.

**VLADIMÍR TVAROŽEK
VIERA STOPJAKOVÁ**

Konferencia doktorandov ELITECH 2015

Dňa 25. mája 2015 sa na Fakulte elektrotechniky a informatiky STU v Bratislave konal 17. ročník konferencie ELITECH'15 určenej pre študentov doktorandského štúdia technických študijných odborov. Táto konferencia predstavuje vedecké fórum pre začínajúcich vedeckých pracovníkov a podporuje rozvoj ich publikačných, prezentačných a komunikačných zručností.

Z celkového počtu 42 zaradených príspevkov bolo prezentovaných 39. Okrem študentov FEI STU predstavili výsledky svojej vedeckovýskumnej práce aj študenti Prírodovedeckej fakulty Univerzity P.J. Šafárika v Košiciach, Slovenskej akadémie vied a Fakulty matematiky, fyziky a informatiky UK v Bratislave.

Práce boli zaradené do 6 sekcií: Aplikovaná informatika, Mechatronika a automatizácia, Elektroenergetika, Fyzikálne inžinierstvo, Jadrová energetika, a Elektronika, meranie,

telekomunikácie. Trojčlenné odborné komisie viedli jednotlivé sekcie a vybrali najlepšiu prezentovanú prácu, ktorá bola ocenená udelením motivačného štipendia za mimoriadne výsledky. Ceny v podobe knižnej poukážky

pre vynikajúce práce z oblasti aplikovanej informatiky, mechatroniky a automatizácie venovala Slovenská spoločnosť pre kybernetiku a informatiku.

EVA MIKLOVIČOVÁ

Chémia naživo – chemický jarmok

Dňa 26. 5. 2015 sa na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie v dopoludňajších hodinách uskutočnil šiesty ročník podujatia Deň otvorených dverí na FCHPT a chemický jarmok. Vzhľadom na rekonštrukčné práce v novej budove FCHPT sa akcia uskutočnila na viacerých miestach školy. Napriek tomu navštívilo fakultu rekordných 430 stredoškôľakov zo 14 stredných škôl a viac ako 30 jednotlivito ohlásených účastníkov. Po úvodných príhovoroch o fakulte a možnostiach štúdia sa návštevníci mohli zúčastniť na jednej z troch odborných prednášok na témy: Láska, sex a molekuly (P. Szolcsányi),

Čo dokáže vápnik (B. Lakatoš), Monitoring drog a liečiv v životnom prostredí (T. Macculak).

Druhú časť podujatia predstavoval tradičný Chemický jarmok – chémia naživo, ktorý sa uskutočnil v priestoroch Slovenskej chemickej knižnice FCHPT, na priľahlých chodbách i v seminárnych miestnostiach. Ako dokumentujú fotografie – zamestnanci, a najmä viac ako 35 doktorandov pripravilo pre návštevníkov širokú ponuku „produktov“ chémie, biológie a fyziky. Bolo sa načo pozerieť. Stredoškôľáci mali možnosť zapojiť sa do dvoch súťaží, ktoré sa vyhodnotili

na záver DOD 2015. Cenu za prvé miesto v súťaži organizovanej našimi automatizermi – Formula I – vyhrala študentka z Gymnázia v Bánovciach nad Bebravou. Za vedomostnú súťaž prebiehajúcu v rámci jarmoku bolo ocenených 35 stredoškôľakov z Bratislavy, Komárna, Pezinka, Štúrova, Košíc a Nového Sadu.

Dovidenia o rok.

VLADIMÍR LUKEŠ, ERIK KLEIN
Foto: ROMAN HERGOVITS
VLADIMÍR LUKEŠ

Variability Mariána Drugdu

Výtvarný umelec Marian Drugda.

V utorok 19. mája 2015 sa vo foyeri FA STU uskutočnila retrospektívna autorská výstava pri príležitosti životného jubilea dlhoročného pedagóga FA STU, výtvarného umelca Mariana Drugdu. Marian Drugda vyštudoval priemyselný dizajn na VŠVU, kde štúdium ukončil v roku 1972. Hoci dizajnu sa nikdy nevzdal, jeho meno sa oveľa výraznejšie spája s voľným výtvarným experimentom – variabilnými geometrickými reliéfmi. Prvé variabilné objekty, tzv. „variability“ vytvoril už v roku 1976. Ide o plošné, reliéfne a plastické objekty, väčšinou zložené z dvoch, troch

alebo štyroch perforovaných, farebných platní rôznych geometrických tvarov zoradených na sebe. Otáčaním a menením poradia jednotlivých platní sa dá dosiahnuť množstvo kompozícií, napríklad pri štvorcovom variabile s tromi platničkami ich je 768. Marian Drugda otvoril problematiku kombinatorickej tvorby a je výlučným predstaviteľom matematickej línie tvorby konštruktivistických výtvarných artefaktov.

Kurátorkou výstavy bola PhDr. Luba Belohradská, ktorá výstavu otvorila. Mgr. Božena Koreňová povedala pár

slov o spolupráci s Mariánom Drugdom a o prepojení geometrie a umenia v jeho tvorbe, ako aj o geometrickej modelácii jeho diel v programe GeoGebra, prezentácia ktorých bola súčasťou vernisáže.

Vo svetovom kontexte považujeme za priekopníkov geometrického umenia v 20. storočí holandského maliara a grafika Mauritsa Corneliusa Eschera a maďarsko-francúzskeho maliara a grafického dizajnéra Viktora Vasarelyho. Na Slovensku môžeme hovoriť o originálnom prínose v diele Mariana Drugdu, ktorý sa zúčastnil približne 200 spoločných výstav a zorganizoval 23 samostatných výstav doma a v zahraničí. Je členom Umeleckej besedy slovenskej, Klubu konkrétistov a medzinárodného hnutia MADI (Movement, abstraction, dimension, invention), ktoré združuje výtvarníkov geometrickej orientácie z celého sveta. Náš Marian Drugda vo všetkých svojich dielach experimentuje s geometrickými tvarmi a štruktúrami, čím obohacuje nielen vnútorný svet geometrie, ale všetkých, ktorí sa na jeho diela pozerajú.

IRENA DOROTJAKOVÁ
Foto: MATEJ KOVÁČ

Súčasný „slovenský“ rodinný dom 2015

Koncom apríla sa ukončila možnosť odovzdať návrhy IV. ročníka medzinárodnej študentskej architektonickej súťaže, a zároveň národného kola pod názvom Súčasný „slovenský“ rodinný dom očami mladých architektov. Národné kolo súťaže garantuje Ústav architektúry obytných budov FA STU v Bratislave, organizátorom súťaže je česká agentúra Foibos. Predmetom tohto ročníka súťaže bola téma návrhu rodinného domu na ľubovoľne zvolenej parcele, s cieľom nájsť architektonické vyjadrenie súčasných požiadaviek na bývanie v rodinnom dome v mestskom prostredí. Stáva sa pravidlom, že usporiadatelia úmyselne nezadávajú žiadne iné obmedzenia a ani lokálny program. Do aktuálneho ročníka sa prihlásilo 24 autorských kolektívov, čo predstavovalo 47 zúčastnených. Odborná porota hodnotila dvojkoľovo podľa inovatívneho prístupu k bývaniu v rodinnom dome v mestskom prostredí, podľa výrazu – tvorby vonkajšieho a vnútorného prostredia i praktického prínosu riešenia, ktorý vystihoval súčasné estetické, funkčno-prevádzkové a ekonomické požiadavky na komplexné riešenie rodinného domu v meste. Za najlepší návrh bol vyhlásený rodinný dom autorského kolektívu: Michal Krcho – Lukáš Lečko – Kristína Berecová – Ľubomíra Blašková. Porota víťazný návrh vybrala preto, že: „...ponúka rodinné bývanie na mestskej parcele s efektívnym a nápaditým priestorovým konceptom. Úzky trakt na jednej strane kontextuálne nadväzuje na mestskú blokovú štruktúru, na strane druhej vytvára intímny dvorový priestor. Tento jednoduchý koncept domu umožňuje rozvíjať a variovať dispozičné a priestorové riešenie.“

Koncepcia návrhu otvára aktuálnu tému zástavby mestskej prieluky neštandardnou formou mestského rodinného domu. V kontexte uličnej zástavby pôsobí ako bytový dom, avšak pozemok zastavuje v priečnom smere, pričom do hĺbky ostáva parcela zámerne nezastavaná.

Vyhlasenie víťazov a odovzdávanie cien za prítomnosti dekanky Fakulty architektúry, členov poroty, zástupcov firmy Baumit, zástupcov agentúry Foibos, Vyšehradského fondu, a študentov sa uskutočnilo 11. 5. 2014 v reprezentačných priestoroch firmy Baumit.

MICHAL CZAFÍK

MTF reprezentovala na veľtrhu v Nitre

Medzinárodný strojársky veľtrh, výstava Tech Fórum 2015 v Nitre je najvýznamnejším priemyselným veľtrhom na Slovensku. Podpora účasti univerzít a vysokých škôl bola deklarovaná v podnázve veľtrhu ako 3. ročník prezentácie výstupov vysokých škôl a univerzít technického zamerania.

Účast Materiálovotechnologickej fakulty STU so sídlom v Trnave bola zabezpečená vďaka realizácii projektu Vedomostná fakulta pre hospodársku prax. Bola to príležitosť na prezentáciu najmä vzdelávacích aktivít fakulty, ale aj projektov, miestom na nadviazanie spolupráce medzi

fakultou a praxou, priestor na výmenu poznatkov.

Účast MTF STU podporila záujem fakulty o transfer technológií a inovácií, ktorý sa stáva vyhľadávaným indikátorom na nadviazanie kontaktov medzi výrobou a vývojovou sférou. Výrazným oživením prezentácie MTF bol i exponát práce študenta Petra Getlera zaradený do súťaže o cenu veľtrhu. Jeho prezentácia bola veľmi pútavá a prilákala väčšie množstvo záujemcov.

3. ročník prezentácie výstupov vysokých škôl a univerzít technického zamerania bol

úspešným podujatím. Ako organizátori zdôrazňovali, práve na vysokých školách vznikajú technické riešenia s vysokou inovačnou iskrou, ktoré sú v mnohých prípadoch porovnateľné so svetovým trendom. Otázka prezentácie výsledkov vzdelávacej a vedeckovýskumnej činnosti, výskumných úspechov a vedeckého potenciálu fakulty je jednou z dôležitých oblastí na dosahovanie uznania vo vonkajšom prostredí. Veľtrh bol príležitosťou na priame zákazky na riešenia niektorých technických problémov, ale aj na odovzdanie ponúk na prácu absolventom MTF STU. Tech Fórum 2015 naplnil očakávanie z účasti fakulty. Stal sa priestorom na prezentáciu fakulty ako vedomostnej inštitúcie, ktorá má výsostný záujem na spolupráci s praxou, najmä prípravou absolventov pre prax. Vytvoril synergický efekt kompletného prehľadu o novinkách v praxi a trendoch výskumu a vzdelávania v univerzitnom prostredí. V priebehu komunikácie účastníkov z fakulty s návštevníkmi stánku sa zároveň ukázalo, že MTF nezaostáva za súčasnými trendmi v jednotlivých odboroch, ktorým sa v rámci vzdelávania, vedy a výskumu venuje, a patrí k inštitúciám s vysokým inovatívnym potenciálom.

KVETOSLAVA REŠETOVÁ

Študentská kvapka krvi

V utorok 19. mája 2015 sa uskutočnila Študentská kvapka krvi MTF v priestoroch internátu Miloša Uhra v klube AMOS. Študenti, zamestnanci a priatelia MTF mali možnosť podporiť dobrú vec. Darovať krv prišlo 25 študentov. Medzi darcami sa nachádzalo 7 prvodarcov. Spolu darovali 9 litrov krvi. Klub AMOS ďakuje všetkým zúčastneným, tým, ktorí pomohli šíriť informáciu o tejto aktivite medzi študentmi i zamestnancami, a tiež tým, ktorí pomohli s prípravami akcie. Ďalší hromadný odber plánujeme na budúci akademický rok 20. októbra 2015.

MIROSLAV FULIER

TP CUP 2015

7. ročník súťaže tímových projektov TP Cup má svojho víťaza. Projekt SWIPS efektívne riadi šachové podujatia. Prináša novátorský prístup do organizácie šachových turnajov, a zároveň poskytuje hráčom platformu s prehľadom a možnosťami pohybu vo vnútri aktuálnych turnajov. Za projektom sa skrýva tím študentov: P. Truchan, M. Tamajka, J. Loebel, I. Jurík, L. Vnenk, M. Liskovec pod vedením M. Šimka, s cieľom priniesť do šachu inovácie a pokrok, aké boli pomocou nových technológií predstavené v iných športoch, a tak dopomôcť jeho propagácii a prestíži.

V rámci projektu je implementovaný netriviálny párovací algoritmus, ktorý umožňuje párovanie hráčov. V súčasnosti existuje len 6 implementácií tohto algoritmu na celom svete, ktoré prešli certifikačným procesom najvyššej šachovej autority FIDE. Implementácia SWIPS je podľa oficiálnych metrík kvalitnejšia ako oficiálne

dostupné a pripravuje sa na certifikačný proces celosvetovou šachovou federáciou, ktorý prebehne v lete.

Súťažilo 18 tímových projektov, z ktorých každý mal svoj potenciál aj priestor na svoje uplatnenie. Porota zložená z odborníkov z praxe, pod vedením prof. Bielikovej, nemala ľahkú úlohu určiť víťaza. Do hodnotenia bola zapojená aj široká verejnosť cez portál robime.it a tá si určila svojho víťaza – projekt SWIPS.

Podakovanie patrí spoločnostiam Accenture, Ditec, QBSW, PosAm, Softec, Tempest a Unicorn systems, ktorí podujatie podporili najmä po stránke profesionálnej. Viac na www.fiit.stuba.sk/tp-cup.

ZUZANA MARUŠINCOVÁ

Girl's Day

Štvrtý štvrtok vo štvrtom mesiaci patril aj v roku 2015 celoeurópskej aktivite Girl's Day – celosvetovému dňu žien v informačno-komunikačných technológiách. Na Slovensku sa uskutočnil už jej druhý ročník, tento raz pod záštitou prezidenta Slovenskej republiky Andreja Kisku. Podniky, inštitúcie a organizácie na celom Slovensku prijali v tento deň vo svojich priestoroch dievčatá – stredoškôlčky – a pripravili im program, ktorý sa týkal informatiky a techniky, diskusií na tému práce v týchto sektoroch, možností uplatnenia pre ženy.

Oficiálne otvorenie Girl's Day bolo na FIIT STU za účasti prezidenta SR Andreja Kisku, chargé d'affaires USA Normana Thatcherera Scharpfa, rektora STU Roberta Redhammera, dekana FIIT STU Pavla Čičáka, dekana FRI ŽU Emila Kršáka a Natálie Kiskovej.

Prezident v príhovore k zúčastneným dievčatám zdôraznil, že Slovensko veľmi potrebuje pre ďalší rozvoj dobré školstvo a vzdelaných ľudí. I to, že štúdium techniky je síce náročné, ale jej absolventi majú nielen veľmi dobré uplatnenie, ale aj vyššie ohodnotenie. Povzbudil ich tiež k štúdiu informačných technológií. Ako príklad, že štúdium tohto odboru je vhodné aj pre dievčatá, použil fakt, že jeho dcéra tiež pracuje v tomto odbore.

Program na FIIT bol postavený na workshope s názvom Vytvor si vlastnú sieť, na ktorom dievčatá s prezidentom a hosťami strihali a spájali káble, aby si vytvorili domácu telefónnu sieť a testovali jej funkčnosť.

Po skončení workshopu si všetci prezreli laboratóriá a ďalšie priestory fakulty. Tento deň bol na FIIT aj v znamení študentskej vedeckej konferencie IIT.SRC 2015 (Informa-

tics and Information Technologies Student Research Conference), a tak si mohli pozrieť študentské projekty, aj porozprávať sa so študentkami o ich skúsenostiach počas štúdia.

Na záver dekan fakulty odovzdal prezidentovi SR, rektorovi STU, ako aj ďalším hosťom a stredoškôlkam certifikáty o účasti na 2. ročníku Girl's Day.

Do Girl's Day sa tento rok zapojilo 770 dievčat zo 79 stredných škôl z 35 miest Slovenska a 60 inštitúcií v 9 mestách. Programy v podnikoch a organizáciách boli rôzne. Prevažovali ukážky projektov, priestorov, stretnutia so zamestnancami, diskusie o ich pracovnej náplni. Niekde pripravili aj presuny do dátových centier, vstupy do častí, kam bežný človek nemá možnosť sa dostať, zaujímavé hry zamerané na lúštenie algoritmov.

Čo dodať na záver? Na školách, ktoré sa zúčastnili Girl's Day minulý rok, sme mali najlepších „velvyslancov“ podujatia v dievčatách, ktoré prezentovali výnimočnosť aktivity a volali kamarátky, čo sa odrazilo aj na náraste počtu dievčat (o 60 % viac ako vlni). Napríklad v Gymnáziu L. Sáru v Bratislave, z ktorého bolo tento rok do Girl's Day zapojených 125 dievčat, bola výučba ochromená, keďže v niektorých triedach zostalo len zopár chlapcov, ako uviedla Alexandra Bátoryová, učiteľka informatiky na tomto gymnáziu. A prínos pre našu fakultu? Nárast počtu dievčat študujúcich na FIIT za posledné dva roky je z troch na 10 %.

ZUZANA MARUŠINCOVÁ
Foto: ERIKA MAJKOVÁ

Hasiaci dron z FA STU – získal Národnú cenu za dizajn.